

Име

Държавно лесничество "Генерал Тошево", административна принадлежност РУГ Варна. Лесоустройствен проект 1995 година, ревизионен период 1983-1994.

Местонахождение

ДЛ "Генерал Тошево" е получило името си от гр. Ген.Тошево, където е установено и седалището му.

Територията му заема най-северната част на Варненска област. На север граничи чрез държавната граница с Румъния, на изток с ДЛ "Балчик", на юг с ДЛ "Добрич" и на запад с ДЛ "Тервел" и ДЛ "Силистра".

Територията на лесничеството изцяло попада в землищните граници на общините Крушари и Ген. Тошево и включва следните населени места:

Община Крушари – селата Крушари, Абрит, Александрия, Бистрец, Благовец, Габер, Добрин, Ефр. Бакалово, Загорци, Земенци, Зимница, Кап. Димитрово, Коритен, Лозенец, Огняново, Пол. Дяково, Пор. Кърджиево, Северци, Северняк, Стрелец и Терлиг.

Община Ген. Тошево - гр. Ген.Тошево и селата Ал. Стамболийски, Балканци, Бежаново, Василево, Великово, Вичево, Градини, Дъбовник, Житен, Зограф, Изворово, Йовково, Капиново, Кардам, Красен, Краище, Калина, Конаре, Лозница, Люляково, Малина, Огражден, Писарово, Пленимир, Преселенци, Присад, Пчеларово, Петлешково, Равнец, Росен, Росица, Рогозина, Сираково, Сноп, Спасово, Снягово, Средина, Сърнино, Узово и Чернооково.

Географско положение

ДЛ "Генерал Тошево" е разположено в източната част на Дунавската равнина върху северната част на Добруджанското плато. Лесничеството има форма на неправилен четириъгълник с дължина в посока северозапад-югоизток 60 км и ширина североизток-югозапад 24 км.

Релеф

Територията на лесничеството представлява обширна равнина (плато), нарязана в западната, югозападната и източна част от суходолия. Теренните форми са главно три типа:

1. Сравнително високи и равни части (плата), които достигат до веждата на суходолията;
2. Суходолия, които разсичат и разчленяват платата на отделни части;
3. Дъна на суходолията.

Тези теренни форми обуславят равнинния и слабо хълмист (в западната част) релеф на района, който е слабо наклонен на север, каквато е и общата посока на суходолията. Районът на лесничеството е разположен между 30 и 300 м н.в. като преобладават терените с надморска височина от 151 до 250 м н.в., които заемат 59.3% от дървопроизводителната площ.

Таблица № 1

за разпределението на дървопроизводителната площ според наклона на терена

Степен на наклона	Площ в хектари	%
равно (0-4)	5652,0	54,9
полегато (5-10)	2197,8	21,4
наклонено (11-20)	1751,8	17,0
стръмно (21-30)	604,3	5,9
мн.стръмно (над 31)	81,6	0,8
Общо:	10287,5	100,0

Хидроложки условия

В района на ДЛ "Генерал Тошево" няма повърхностно течащи води.

Западна граница на лесничеството е суходолието "Суха река", което идва от ДЛ "Добрич" и е граница на ДЛ "Тервел" и ДЛ "Силистра". Общата посока на Сухата река е от юг на север. Десни притоци на Сухата река са няколко суходолия, а именно: суходолието, което минава през селата Лозенец и Северици; суходолието, което

минава през селата Терелиг и Зимница и суходолието, което минава през селата Крушари, Александрия и Габер.

В източната част на лесничеството по-известни суходолия са: Суходолието, което започва от землището на с. Малина, върви в североизточна посока покрай селата Преселенци, Горица, Калина Василево, Средина, Великово, Сираково, Ал.

Стамболийски, Бежаново и в местността "Малкия Качамак" навлиза в Румъния.

Суходолието с начало с. Зограф минава край селата Узово, Градинци, Сноп, Житен, Красен и Ресен и навлиза в Румъния.

Суходолието, което започва около гр. Ген. Тошево, минава през селата Снягово и Кардам, след което навлиза в Румъния.

През по-голямата част от годината тези суходолия са безводни. При топене на снеговете и при силни дъждове леглата им се заливат с вода, която не се задържа продължително.

Геоложки строеж

Основните скали в района на ДЛ "Ген. Тошево" са седиментни - варовици и лъос.

Баремски варовици се разкриват по поречието на "Сухата река" и във всички останали суходолия в района на лесничеството. Над тях лежат апхатските варовици, които имат мощност от 60 до 200 метра. Върху тях през средния сармат са се образували сарматските варовици, които заемат основата на суходолията. Сарматските варовици са шуплести с червеникави оттенъци. По склоновете на суходолията варовиците са открити, във вид на отвесни скали с височина до 20 метра и с много пещери.

Варовиците са в различна степен изветрели и напукани.

През кватернера е настъпил процес на льосонавяване, при което е станало затрупване на сарматските варовици с лъос. Лъосовият пласт е с мощност до 45 метра и има бледожълт до пепеляв цвят.

Климатични условия

Според класификацията на Събев-Станев (Климатичните райони на България и техният климат, 1959), районът на ДЛ "Ген. Тошево" се намира в северната част на Източния климатичен район на Дунавската равнина, от Умерено-континенталната климатична подобласт на Европейско-континенталната климатична област.

Континенталния характер на климата е малко смекчен и до известна степен се доближава до климата на Северното Черноморие. Зимата е сравнително по-мека, средната температура на януари е от -1.5°C до -1.6°C , а лятото не е много горещо, средната температура на юли е от 21.1°C до 21.6°C .

Средната дата на началото на периода с устойчиво задържане на температурата над 5°C е 21-22.III, а края на периода е 24-27.XI. Продължителността на вегетационния период за лесничеството варира от 248 до 252 дни. Средната дата на началото на периода с устойчиво задържане на температурата на въздуха над 10°C е 17-18.IV., а края му е 23-27.X. или продължителността на периода на усилената (пълна) вегетация варира от 189 до 194 дни. Късните пролетни и ранните есенни мразове са около началото и края на усилената вегетация. През отделни години те нанасят значителни щети на дървесната растителност.

Годишната сума на валежите се движи от 480-550 мм, т.е. районът е един от най-сухите в страната. Годишният ход на валежите има общо взето континентален характер с летен максимум и зимен минимум, обаче разликата не е голяма и достига около 10-12% от годишната сума. Средният брой на дните със снежна покривка е 83.

Преобладаващи ветрове в района на лесничеството през есента и зимата са северните и североизточните, а през лятото - западните и северозападните. Силни ветрове духат през зимата и пролетта, когато северните ветрове превишават 20 м/сек. Изобщо климата в района на ДЛ "Генерал Тошево" може да се характеризира така: зимата е сравнително мека с преобладаващи валежи от сняг. Студените ветрове благоприятстват образуването на поледици. Пролетта е относително хладна, което се дължи на честите североизточни нахлувания на по-хладен въздух. Лятото не е много горещо и е сезона с най-много валежи. Есента е малко по-топла от пролетта и е сезон с най-много засушавания.

Данни за температурата на въздуха и за количеството на валежите са представени съответно в *Таблица № 2* и *Таблица № 3*.

Таблица № 2
за температурата на въздуха

Климатичен район с надморска височина в метри	Средна годишна температура	Средна годишна абсолютна минимална	Средна годишна абсолютна максимална
Източен район на Дунавската равнина (северна част) 100-250 м н.в.	10,0 / 11,0	-18,5 / -17,0	35,0 / 36,0

Таблица № 3
за количеството на валежите

Климатичен район с надморска височина в метри	Сума валежи годишно в мм	Месец с максимална валежна сума	Месец с минимална валежна сума
Източен район на Дунавската равнина (северна част) 100-250 м н.в.	480-550	VI	II-III

Почви

В района на ДЛ "Ген. Тошево" са разпространени следните типове почви: излужен чернозем, сиви горски и хумусно-карбонатни.

Таблица № 4
за разпределението на дървопроизводителната площ по почвени типове

Типове горски почви	Площ в ха	%
излужен чернозем	8369,3	81,5
сива горска	70,3	0,7
тъмносива горска	627,4	6,1
хумусно-карбонатна	1220,5	11,7
Всичко:	10287,5	100,0

Равнинният релеф на района не позволява развитие на активна ерозия в горския фонд. Подложени на ерозия площи се срещат главно по стръмните брегове на суходолията. От общата площ на лесничейството 181,2 ха (1.6%) са подложени на площна ерозия. Струйческа и браздова ерозия в горския фонд няма.

Растителност

Съгласно Горскорастителното райониране на България (Захариев и колектив, 1978), районът на ДЛ "Ген. Тошево" попада в Мизийската горскорастителна област, подобласт Лудогорие. Съобразно надморската височина (30-300 метра) е в долния пояс на равнинно-хълмистите дъбови гори (М-I-2) от 0-400 м н.в.

М-I - Долен равнинно-хълмист и хълмисто-предпланински пояс на дъбовите гори (0-600 м н.в.)

М-I-2 - Подпояс на равнинно-хълмистите дъбови гори (0-400 м н.в.)

В този подпояс попада цялата дървопроизводителна площ на лесничейството. От естествено растящите видове най-широко разпространение имат: цер, летен дъб, келяв габър, мъждрян, липи и други. Изкуствено създадените горски култури са главно от акация, червен дъб, планински ясен, американски ясен, махалебка, орех, черен бор и други.

От храстите най-често срещани са: глог, шипка, дрян, смрадлика, черен бяз, птиче грозде, аморфа, трънка и други. Тревната покривка е представена от типичните за дъбовите гори видове: житни треви, ягода, къпина, лепка, коприва, жълт кантарион и други.

Таблица № 5
Разпределение на площта по дървесни видове

Дървесни видове	Сегашен състав		Бъдещ състав	
	Залесена площ в ха	в %	Залесена площ в ха	в %
Смърч	0,4	-	-	-
Черен бор	147,9	1,5	430,1	4,5
Атласки кедър	-	-	10,6	0,1

Червен дъб	108,8	1,1	261,6	2,7
Зимен дъб	1,5	-	11,3	0,1
Летен дъб	128,4	1,3	231,9	2,4
Благун	179,8	1,9	353,6	3,7
Цер	2432,9	25,2	3443,0	35,7
Габър	21,4	0,2	12,0	0,1
Бряст	60,8	0,6	8,7	0,1
Явор	9,1	0,1	30,2	0,3
Бреза	1,2	-	0,5	-
Мъждрян	148,6	1,5	10,7	0,1
Орех	176,0	1,8	50,5	0,5
Акация	2424,9	25,2	2037,5	21,1
Космат дъб	346,8	3,6	34,7	0,4
Келяв габър	781,6	8,1	196,5	2,0
Други широколистни	0,3	-	-	-
Айлант	4,5	-	1,1	-
Брекиня	-	-	45,9	0,5
Миризлива върба	4,7	-	-	-
Гледичия	742,2	7,8	619,4	6,4
Джанка	44,2	0,5	9,3	0,1
Клен	135,2	1,4	29,6	0,3
Копривка	10,8	0,1	0,8	-
Круша	56,5	0,6	36,0	0,4
Турска леска	0,4	-	0,4	-
Дребнолистна липа	6,7	0,1	-	-
Сребролистна липа	350,3	3,6	1023,5	10,6
Махалебка	366,3	3,8	33,1	0,3
Мекиш	38,3	0,4	1,5	-
Черен орех	-	-	9,5	0,1
Скоруша	-	-	17,2	0,2
Софора	1,9	-	0,6	-
Череша	8,7	0,1	20,3	0,2
Черница	33,7	0,4	6,5	0,1
Чинар	5,9	0,1	6,4	0,1
Шестил	8,1	0,1	23,2	0,2
Явор негундо	18,2	0,2	2,0	-
Американски ясен	115,6	1,2	7,6	0,1
Планински ясен	688,7	7,1	628,9	6,6
тп Bachelieri	0,9	-	-	-
тп I-214	20,7	0,2	-	-
Киселица	6,5	0,1	1,9	-
Зарзала	10,6	0,1	1,1	-
ВСИЧКО	9650,0	100,0	9649,2	100,0

Характеристика на горския фонд

Площта на земите на горския фонд е 11824,5 ха, всичките гори с държавно значение. От площта на горите с държавно значение 11556,6 ха (97,7%) са предмет на този проект, 193,8 ха (1,7%) са ГП и 74,1 ха (0,6%) са ПГФ, за които има изработени отделни лесоустройствени проекти.

Културите общо са 4902,3 ха (42,4%), а насажденията от естествен произход общо са 4747,7 ха (41,1%).

Общо на други ведомства са предоставени, без да са изключени от ГФ, 13,4 ха. Сега са устроени и 74,1 ха, предоставени от горския фонд на селскостопански организации, 2267,8 ха гори, създадени върху селскостопански земи и 428,6 ха изключени гори от горския фонд.

Сред горския фонд се намират 8,6 ха държавни шосета, които се отчитат от лесничейството с отчета на земята.

Таблица № 6
Разпределение на общата площ по вид на земите

Вид на земите	Площ в ха	%
Залесена площ	9650,0	83,5
Незалесена дървопроизводителна площ	637,5	5,5
Недървопроизводителна площ	1269,1	11,0
Горски пасища	193,8	-

ОБЩО:	11750,4	100,0
Предоставен горски фонд	74,1	-
Общо ГФ:	11824,5	-

*Таблица № 7
Разпределение на общата/залесената площ по вид на горите*

Вид на горите	Площ в ха	%
Иглолистни	409,8 / 170,4	
Широколистни високостъблени	2757,1 / 2126,7	
За реконструкция	3458,9 / 2655,0	
Издънкови за прерастване	564,8 / 544,1	
Издънкови за превръщане	1365,3 / 1274,1	
Нискостъблени	3194,5 / 2879,7	
ВСИЧКО:	11750,4 / 9650,0	100,0

Залесената площ на ДЛ "Генерал Тошево" е 9650,0 ха, от която гори с дървопроизводителни и средообразуващи функции са 4911,1 ха и гори ЗРЗТ са 4738,9 ха. Разпределението на горите и голите горски площи по групи гори и функции е дадено в Таблица № 9.

*Таблица № 8
Разпределение на общата площ по групи гори и функции*

Групи гори	Иглолистни		Широколистни		Всичко	
	обща площ	залесена	обща площ	залесена	обща площ	залесена
ДС Функции	176,5	124,3	5587,0	4786,8	5763,5	4911,1
Защитни	167,7	15,4	5119,2	4294,1	5286,9	4309,5
Рекреационни	65,6	30,7	363,5	321,6	429,1	352,3
Защитени	-	-	75,0	75,0	75,0	75,0
Други	-	-	2,1	2,1	2,1	2,1
Общо ЗРЗТ	233,3	46,1	5559,8	4692,8	5793,1	4738,9
Общо ДСФ+ЗРЗТ	409,8	170,4	11146,8	9479,6	11556,6	9650,0
Горски пасища	-	-	193,8	-	193,8	-
ОБЩО	409,8	170,4	11340,6	9479,6	11750,4	9650,0

През периода 1983-1994 година (за 12 години) е предвидено общо ползване в размер на 285300 куб.м (средно годишно 23775 куб.м), от което 18670 куб.м годишно от главни сечи и 5105 куб.м годишно от отгледни сечи и санитарни сечи. Отсечени са общо 110714 куб.м (средно годишно 9226 куб.м) или 38,8% от предвиденото. Изпълнението от главни сечи е 90475 куб.м (ср. год. 7540 куб.м) или 40,4%, а от отгледни и санитарни сечи 20239 куб.м (ср. год. 1687 куб.м) или 33,0% от предвиденото. Настоящото лесоустройство предвижда общ добив от 205020 куб.м стояща маса (без клони) или средно годишно 20500 куб.м – 15480 куб.м добив от главни сечи и 5020 куб.м от отгледни и санитарни сечи.

Санитарно състояние на гората

Стопанската дейност на лесничейството е била насочена към подобряване на санитарното състояние и опазването на гората. При извеждането на главните, отгледните и санитарни сечи са изваждани загнилите, повредените и сухи дървета, с което е намалявана възможността за масово появяване на насекоми и гъбни вредители. Въпреки това резултатите не са много обнадеждаващи. От насекомните вредители най-често се срещат и развиват гъботворка, листоврътка, пръстенотворка, малка и голяма педомерка, златозадка, летораслозавивачка, борова листна оса и други.

От гъбните заболявания най-голямо значение има трахеомикозата, която представлява голяма стопанска опасност. От трахеомикоза са заболели 182,0 ха гори.

В края на 1992 година започна масово съхнене на боровите култури. Причината за това съхнене не е установена. Досега са засегнати 21,6 ха чер борови култури.

Значителни са повредите и от дивеч. От тези повреди страдат, както иглолистните така и широколистните култури. Засегнати са 46,8 ха. Повредите се изразяват в белене на кората и прегризване на фиданките.

През ревизионния период значителни щети на гората са нанесени от незаконна сеч. През изминалите 12 години са били извършени 753 броя нарушения и са отсечени 592,2 куб.м дървесина или средногодишно са извършвани по 63 нарушения и са отсичани по 49,30 куб.м дървесина. Значителни са нарушенията и от незаконна паша, средногодишно по 5 броя (57 броя за ревизионния период). Голям е броят на нарушенията по лова - общо 77 броя, при които са убити 3 броя дивеч. През ревизионния период в района на лесничеството са станали 11 броя пожари, при които са опожарени 10220 броя фиданки на площ 61 дка.

Странични ползвания

Таблица № 9
За страничните ползвания

Странични ползвания	Мярка	Предвидено по ЛУП (1983-1994) средногодишно	Реализирано средногодишно	Предвидено по ЛУП (1995-2004) средногодишно
Паша - площ	хектари	2168,8	3934,2	3276,9
Едър добитък	брой	1453	138	2058
Дребен добитък	брой	8675	13171	13107
Горски плодове (трънка, шипка)	тона	-	-	1
Билки (липов цвят)	тона	-	-	2
Гъби (сърнела, манатарка и др.)	тона	-	-	2

Лов и риболов

Таблица № 10

Фауна – видов състав:

Клас	Разред	Видове
Бозайници	Чифтокопитни	сърна, муфлон, дива свиня
	Зайцеподобни	заек
	Гризачи	катерица, обикновено горска мишка, полска мишка, сив плъх, воден плъх
	Насекомоядни	таралеж, къртица
	Прилепи	остроух нощник, дългопръст нощник
	Хищници	чакал, лисица, дива котка, язовец, белка, видра
Птици	Кокошеви	фазан, яребица, пъдпъдък
	Гълъбови	гривяк, гургулица, гугутка
	Пеликанови	къдроглав пеликан, голям и малък корморан
	Щъркелови	лопатар
	Гъскови	зеленоглавка, зимно и лятно бърне; мигранти – голяма и малка белочела гъска, червогуша гъска, сива гъска, ням лебед, червен ангъч, сива патица, потапница
	Дъждосвирцови	малка рибарка
	Дневни грабливи	обикновен мишелов, голям и малък ястреб, белошипа и черношипа ветрушка, орел рибар, малък креслив орел
	Нощни грабливи	горска улулица, забулена сова, кукумявка
Влечуги	Костенурки	шипобедрена и шипоопашата костенурка
	Люспести	зелен гуцер, жълтокоремник, слепок, пепелянка, обикновена водна змия, пъстър смок, смок мишкар, стрелец, вдлъбнаточел смок, безкрак гуцер
Риби	Есетрови	моруна, есетра, чига, виза, пъструга
	Селдови	дунавска скумрия (карагъоз), малка дунавска скумрия (харип, блеч), дунавска пъстърва
	Щукови	обикновена щука
	Шаранови	див шаран, шаран, каракуда, толстолоб, платика, червеноперка, бабушка, распер, уклей, бяла мряна, морунаш, сом, гулеш, щипок

	Трескови	михалца
	Костурови	бяла риба, бибан, обикновен костур, попчета, слънчева риба

Защитени територии

На територията на ДЛ "Генерал Тошево" се намират следните защитени природни обекти:

Природна забележителност "Александрийска гора", обявена със заповед № 656/13.09.1979 година на КОПС, с обща площ 71,0 ха, цялата залесена. Естествено находище на издънкова липова гора.

Историческо място "Касъма", обявено със заповед № 122/21.01.1964 година на МГГП, с обща площ 4,0 ха - цялата залесена. Лобно място на партизани.

Вековно дърво "Летен дъб", обявено със заповед от 01.12.1982 г. на КОПС при МС.